

Đề thi thử THPT quốc gia 2020-2021 môn Văn Chuyên Hùng Vương - Gia Lai**I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích:

“Giấc mơ của anh hề

Thấy mình thành triệu phú (...)

Giấc mơ người hát xẩm nhục nhằn

Thức dậy giữa lâu đài rực rỡ

Thằng bé mồ côi lạnh giá

Thấy trong tay chiếc bánh khổng lồ

Trên đá lạnh, người tù

Gặp bầy chim cánh trắng

Kẻ u tối suốt đời cúi mặt

Bỗng thành thoi đứng dưới mặt trời.

Giấc mơ đêm cứu vớt cho ngày

Trong hư ảo người sống phần thực nhất

Cái không thể nào tới được

Đã giục con người

Vươn đến những điều đạt tới

Những giấc mơ êm đềm

Những giấc mơ nổi loạn

Như cánh chim vẫy gọi những bàn tay.

Đời sống là bờ

Những giấc mơ là biển

Bờ không còn nếu chẳng có khơi xa...”

(Trích Giấc mơ của anh hề - Lưu Quang Vũ, Lưu Quang Vũ – Thơ tình, NXB văn học, năm 2002)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2. Chỉ ra một biện pháp tu từ được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 3. Anh/Chị hiểu như thế nào về nội dung của các câu thơ:

Cái không thể nào tới được

Đã giục con người

Vươn đến những điều đạt tới

Câu 4. Anh/Chị có đồng tình với ý thơ sau của tác giả không? Lý giải vì sao?

Đời sống là bờ

Những giấc mơ là biển

Bờ không còn nếu chẳng có khơi xa...

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Từ nội dung đoạn trích phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) chia sẻ cách anh/chị thực hiện ước mơ của mình.

Câu 2. (5,0 điểm)

Không những trong bộ lịch năm ấy mà mãi mãi về sau, tấm ảnh chụp của tôi vẫn còn được treo ở nhiều nơi, nhất là trong các gia đình sành nghệ thuật. Quái lạ, tuy là ảnh đen trắng nhưng mỗi lần ngắm kỹ, tôi vẫn thấy hiện lên cái màu hồng hồng của ánh sương mai lúc bấy giờ tôi nhìn thấy từ bãi xe tăng hồng, và nếu nhìn lâu hơn, bao giờ tôi cũng thấy người đàn bà ấy đang bước ra khỏi tấm ảnh, đó là một người đàn bà vùng biển cao lớn với những đường nét thô kệch, tấm lưng áo bạc phéch có miếng vá, nửa thân dưới ướt

sững, khuôn mặt rõ đã nhợt trắng vì kéo lưới suốt đêm. Mụ bước những bước chậm rãi, bàn chân giậm trên mặt đất chắc chắn, hòa lẫn trong đám đông...

(Trích Chiếc thuyền ngoài xa, Nguyễn Minh Châu, Ngữ văn 12, tập II, NXB Giáo dục Việt Nam, năm 2007, trang 77-78)

Phân tích cảm nhận của nghệ sĩ Phùng trong đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét quan niệm nghệ thuật của nhà văn được thể hiện qua tác phẩm.

Đáp án đề thi đề thi thử THPT quốc gia môn văn 2021 trường Chuyên Hùng Vương - Gia Lai

I. ĐỌC HIỂU

Câu 1. Thể thơ: Tự do (0,5 điểm)

Câu 2. Chỉ ra một biện pháp tu từ trong đoạn thơ: (Học sinh chỉ cần gọi đúng tên một biện pháp tu từ (0,25 điểm), chỉ ra đúng biện pháp đó (0,25 điểm)

+ Liệt kê: những giấc mơ của anh hề, người hát xẩm, cậu bé mồ côi nghèo khổ, người tù...

+ Đối lập (tương phản): anh hề/ trở thành triệu phú; người hát xẩm/ lâu đài rực rỡ; thằng bé mồ côi/ trong tay chiếc bánh khổng lồ; kẻ u tối/ thanh thoi dưới mặt trời...

+ Phép điệp ngữ: những giấc mơ

Những giấc mơ êm đềm

Những giấc mơ nổi loạn

+ Phép so sánh:

Những giấc mơ... như cánh chim vậy gọi những bàn tay

Đời sống là bờ

Những giấc mơ là biển

* Học sinh có thể có phát hiện riêng, nếu chỉ đúng, giáo viên vẫn cho điểm.

Câu 3. Anh/Chị hiểu như thế nào về nội dung của các câu thơ: (1,0 điểm)

Cái không thể nào tới được

Đã giúp con người

Vươn đến những điều đạt tới

Học sinh có thể diễn đạt theo cách riêng, nhưng cơ bản hiểu được:

- Ước mơ vẫy gọi, thúc giục con người phấn đấu đạt được điều mình mong mỏi; (0,5 điểm)

- Ước mơ thôi thúc con người nỗ lực hành động để biến điều không thể thành điều có thể. (0,5 điểm)

Câu 4. HS có thể bày tỏ sự đồng tình/ không đồng tình với ý thơ (0,25 điểm), nhưng lý giải phải thuyết phục (0,75 điểm).

I. LÀM VĂN

Câu 1.

Đảm bảo cấu trúc và dung lượng đoạn nghị luận (khoảng 200 chữ). Có mở đoạn, thân đoạn và kết đoạn, vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. (0,25 điểm)

Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: chia sẻ cách anh/chị thực hiện ước mơ của mình. (0,25 điểm)

Nội dung: Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, có những ý kiến chia sẻ riêng, nhưng cơ bản đảm bảo một số ý sau: (1,5 điểm)

- Ước mơ: điều tốt đẹp mà con người mong mỏi đạt được, là cái mục tiêu/ mục đích để cho ta phấn đấu, nỗ lực vươn tới.

- Cách để thực hiện ước mơ:

+ Trước hết phải lắng nghe chính mình, xác định được ước mơ của bản thân là gì.

+ Nuôi dưỡng ước mơ.

+ Nỗ lực hành động bằng cách tu dưỡng, học tập, rèn luyện...

+ Quyết tâm theo đuổi mục tiêu.

* Học sinh có thể chia sẻ về ước mơ cụ thể, và những cảm nhận từ việc theo đuổi và thực hiện ước mơ đem lại (khuyến khích cho điểm)

Câu 2.**2.1. Kỹ năng**

- Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận; mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. (0,5 điểm)
- Xác định đúng vấn đề cần nghị luận. (0,5 điểm)

2.2. Nội dung**Giới thiệu (0,5 điểm)**

- Những nét khái quát về tác giả Nguyễn Minh Châu và truyện ngắn Chiếc thuyền ngoài xa.
- Nêu được vấn đề: cảm nhận của nghệ sĩ nhiếp ảnh Phùng về bức ảnh chụp và nhận xét quan niệm nghệ thuật của nhà văn qua tác phẩm.

Học sinh có thể phân tích, trình bày theo nhiều cách khác nhau, nhưng cơ bản đảm bảo được các ý sau:

Phân tích cảm nhận của nghệ sĩ Phùng : (1,5 điểm)

- + Tấm ảnh là hiện thân của nghệ thuật, cái đẹp, và là kết quả của lao động sáng tạo của nghệ sĩ. Cái đẹp được tôn vinh, và có giá trị lâu dài (mãi mãi về sau, tấm ảnh chụp của tôi vẫn còn được treo ở nhiều nơi, nhất là trong các gia đình sành nghệ thuật).
- + Màu hồng của ánh sương mai biểu hiện cho cái đẹp thi vị, lãng mạn, dễ thấy nên thấy trước, còn hình ảnh người đàn bà hàng chài với đời sống vất vả lam lũ thì khó thấy nên thấy sau, nhưng khi đã phát hiện ra thì không thể quên và không được phép quên.
- + Bức ảnh thể hiện sự ám ảnh của người nghệ sĩ về hiện thực cuộc đời qua hình ảnh và số phận người đàn bà hàng chài. Đó không phải là hiện tượng cá biệt, mà nó đã trở thành biểu tượng cho số phận chung của người lao động nghèo khổ.

Nhận xét quan niệm nghệ thuật của nhà văn qua tác phẩm: (1,0 điểm)

- + Quan niệm về mối quan hệ giữa nghệ thuật và đời sống: nghệ thuật phải gắn liền với cuộc đời.
- + Nhà văn phải có cái nhìn toàn diện, sâu sắc về cuộc đời và con người, phải quan tâm đến số phận con người.

+ Nhắc nhở người nghệ sĩ về điều cốt lõi cho mọi sáng tạo nghệ thuật là số phận con người và sự thật cuộc đời.

Nghệ thuật: (0,5 điểm)

- Sáng tạo hình ảnh giàu tính biểu tượng, chi tiết chọn lọc, có giá trị biểu đạt, gợi mở trong lòng người đọc nhiều ý nghĩa.

- Văn phong giản dị, trong sáng, giàu suy tư, triết lý.

Kết luận: (0,5 điểm)

- Chiếc thuyền ngoài xa là sáng tạo nghệ thuật độc đáo, thể hiện tài năng của Nguyễn Minh Châu.

- Tác phẩm thể hiện cái tâm của người nghệ sĩ: luôn quan tâm trăn trở về số phận con người cũng như trách nhiệm của người nghệ sĩ.

*Lưu ý: Trên đây chỉ là định hướng, thầy cô cần cân nhắc cho điểm, khuyến khích những bài viết sáng tạo.